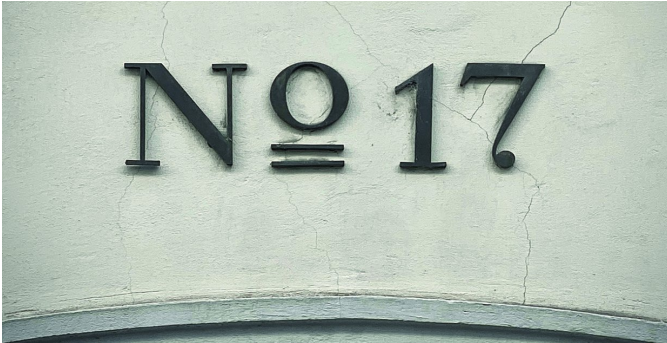

● Zorin OS 17 ●

André Reinink

Bron: Arno Senoner - Unsplash

Het op zes na kleinste priemgetal, een Fermatgetal, het atoomnummer van chloor, een ongeluksgetal in Italië, een scheldwoord in Zweden en een uitroep in het Fries. En wat dacht je van het liedje 'Seventeen' van Janis Ian? Maar veel belangrijker: gaat deze Linux-distributie, die bij [Distrowatch.com](https://distrowatch.com) op de negende plaats staat, MX Linux(1), Mint(2), EndeavourOS(3), Debian(4), Manjaro(5), Ubuntu(6), Fedora(7) en Pop!_OS(8) voorbij? Lees het artikel en vorm je eigen mening!

Even terug in de tijd.

In de SoftwareBus 2018-3 schreef ik over (lichtgewicht) Linux-distributies. En dan specifiek over distributies waar je misschien niet zo snel aan denkt of naar kijkt. Zeg maar 'niet-mainstream' distro's. Een van de distributies die ik toen nader bekeek was Zorin, een distributie gebaseerd op Ubuntu.

Eind 2022 pakte ik de draad weer op en onderzocht Zorin opnieuw. Het resultaat van het onderzoek viel zo goed uit dat ik besloot Zorin te installeren op mijn laptop en later op mijn desktop ten koste van Windows.

In SoftwareBus 2023-3 schreef ik een vervolg. Ondertussen zijn er nieuwe ontwikkelingen. Een gerenommeerd YouTube-kanaal kwam met een hele aardige bespreking van Zorin 17¹. Lees dit interessante manifest ook eens².

Update en upgrade

Begin december 2023 verschenen er berichten dat de actuele Zorin versie, versie 16.3, een upgrade zou krijgen naar versie 17³. Rond 20 december was versie 17 beschikbaar.

Tegelijkertijd werd gemeld dat er binnen afzienbare tijd ook een upgrade zou komen vanuit een bestaande installatie. Een nieuwe installatie zou dan niet nodig zijn.

Woensdag 31 januari kreeg ik een e-mail bericht van het ontwikkelteam dat de nieuwe versie klaar stond als upgrade.

Upgrades From Zorin OS 16 to 17 Are Now Available

Upgrade directly and keep your existing files, apps, and settings.
Available to all Zorin OS 16 Core and Pro users.

Waarom niet gebaseerd op de actuele Ubuntu-versie?

Veel gebruikers waren enigszins teleurgesteld dat de distro nog steeds gebaseerd was op Ubuntu versie 22.04 LTS. Waarom niet op de nieuwste versie van Ubuntu? Het ontwikkelen van een nieuwe versie kost veel tijd. Ook nog even overstappen naar de actuele versie van Ubuntu kost (nog) meer tijd en moeite. Zorin versie 17 wordt tot minstens juni 2027 ondersteund. Dus: waar mopperen we over?

Zorin OS: in meerdere uitvoeringen beschikbaar

Van Zorin OS zijn er momenteel 3 uitvoeringen te downloaden.

- Zorin OS 16.3 Lite, specifiek bedoeld voor oudere pc's. Zorin geeft aan: 'up to 15 years old'. Er wordt door meerdere bronnen gemeld dat de 16.3 Lite versie ook een gratis upgrade zal krijgen.
- Zorin OS 17 Core, bedoeld voor alledaags gebruik. En ja, je kunt discussiëren over wat alledaags gebruik is. Mijn inschatting is dat het voor 90% van de gebruikers vol doet. Ook deze versie is gratis.
- Zorin OS Pro, bedoeld voor 'creatievelingen', althans dat is mijn conclusie. Je krijgt wat extra franje. Deze versie is niet gratis en kost € 48.

Compare Zorin OS editions.

	PRO	CORE	LITE
Office suite compatible with Microsoft Office/365 documents	✓	✓	✓
Zorin Connect link your phone and computer together	✓	✓	
Standard desktop layouts in Zorin Appearance	✓	✓	✓
+ 6 Premium desktop layouts macOS, Windows 11, Windows Classic, ChromeOS, GNOME 2 and Ubuntu	✓		
Professional-grade creative suite of apps	✓		
Advanced productivity tools	✓		
Additional artwork curated collection of abstract wallpapers	✓		
Supports the development of Zorin OS	✓		

Ik wil Zorin OS ondersteunen

Wij Hollanders staan bekend als 'zuinig'. Daar wordt natuurlijk eigenlijk 'gierig' mee bedoeld. Gratis is toch mooi meegenomen. Tuurlijk, klopt helemaal.

Zorin OS Pro is niet alleen voor creatievelingen, maar is ook bedoeld om geld bij elkaar te harken voor het ontwikkelen van nieuwe versies. Behalve de extraatjes krijg je dan ook volledige ondersteuning. Neem je toch liever de gratis Core of Lite versie? Prima, maar dan moet je de antwoorden op jouw vragen vinden op het forum. En dat forum levert ook goede hulp.

En het is natuurlijk gratis. Er is zelfs een Nederlandstalige site en een Nederlandstalig forum van Zorin^{4,5,6,7}. Wil je geen € 48 lappen, maar wil je toch een financiële bijdrage leveren? Met een PayPal-account of een debit/creditcard is het ook zo gepiept.

Ik wil Zorin OS op een pc geleverd hebben

Ook dat kan. Er zijn meerdere leveranciers van hardware die je een voorgeïnstalleerde pc kunnen verkopen⁸. Maar lezers van de SoftwareBus schat ik in als 'Ik heb nog hardware liggen en installeer het zelf daarop'. That's the real spirit!

Toekomstmuziek: Zorin GRID

Onderstaande melding⁹ staat al een tijdje op hun site. Ik hoop dat bij een volgende upgrade de visie van het team gerealiseerd is.

For over a decade, Zorin OS has provided a new and better computing experience to millions of people around the world.

In our next leap, we're making it possible to bring this advanced technology into companies, schools, and organizations.

This is our vision for the future of IT in the workplace.

Maar nu aan de slag

Ik heb op mijn desktop pc en op mijn laptop versie 16.3 geïnstalleerd. Van versie 16.2 naar versie 16.3 verliep automatisch via de software-updater.

Upgraden van versie 16.3 naar versie 17 gaat via de System Tools. De procedure is eenvoudig:

1. update alles wat belangrijk is
2. zorg ervoor dat de actuele versie up-to-date is d.m.v. de software-updater.
3. ga naar het System Tools menu en start de upgrade naar versie 17.

Via Tweakers kwam ik een snelle SSD van 512GB tegen die mijn langzamere 256G SSD kan vervangen. Dat zou betekenen dat het logisch is om een versie installatie te doen. Maar voor dit artikel wil ik natuurlijk graag proberen hoe zo'n upgrade verloopt.

Zorin gaat pas verder, in mijn geval, als er een voedingsadapter is aangesloten. Zorin downloadt de benodigde bestanden en start de upgrade. Na ongeveer een uur is mijn laptop klaar met de upgrade. Of anders gezegd: de upgrade is klaar met mijn laptop.

Wat is er anders in Zorin 17?

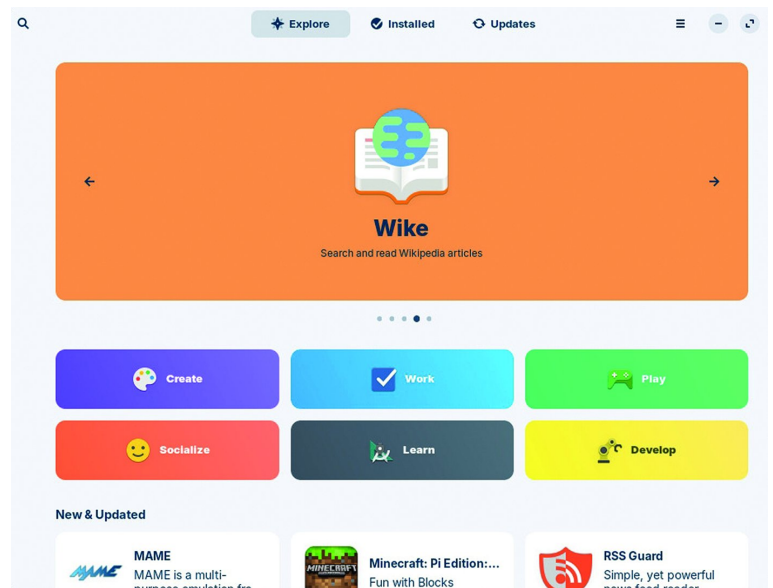
Het team van Zorin heeft een flink aantal veranderingen en verbeteringen gemaakt^{10,11,12}. Die ga ik niet allemaal opsommen. Het is vrij eenvoudig om zelf het antwoord te vinden op die vraag. Maar een aantal wil ik graag benoemen.

De hoeveelheid benodigd RAM geheugen is verlaagd. En dat vind ik opvallend. Van minimaal 2GB naar minimaal 1.5GB

geheugen. Opvallend, maar tegenwoordig is 8GB al niet echt bijzonder.

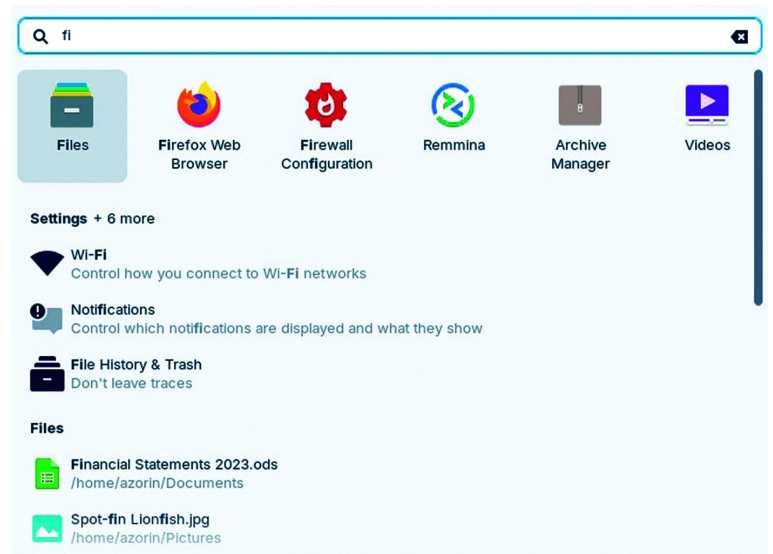
Via de taakbalk heb je nu een directe mogelijkheid om instellingen aan te passen, de zogenaamde 'quick settings'. In de klassieke desktop met rechtsonder het 'panel', kun je met de rechter muistoets direct naar de settings. Erg comfortabel. Waarom zat dat niet eerder ingebouwd in Zorin?

Gimp is als voorgeïnstalleerde app verdwenen. Naar men beweert omdat er weinig behoefte aan was. Jammer. Ik begin GIMP steeds meer te waarderen. Maar de 'software store' is vernieuwd en verbeterd. En daarmee kun je GIMP snel en gemakkelijk weer de plek geven die het verdient.

Refreshed Software Store

Het hoofdmenu heeft een verbeterde zoekfunctie.

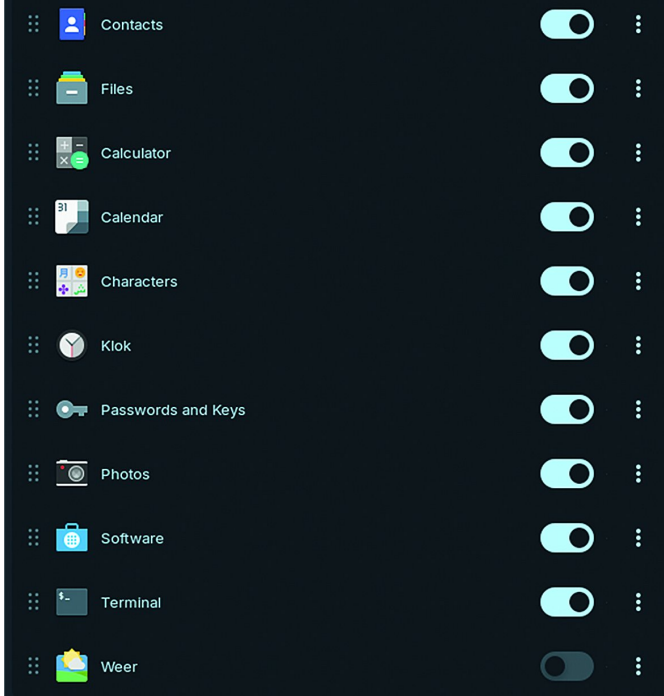

Universal Search

De zoekfunctie ondersteunt niet alleen bestanden, maar ook andere applicaties, zo de calculator, contacten, wachtwoordmanager en foto's.

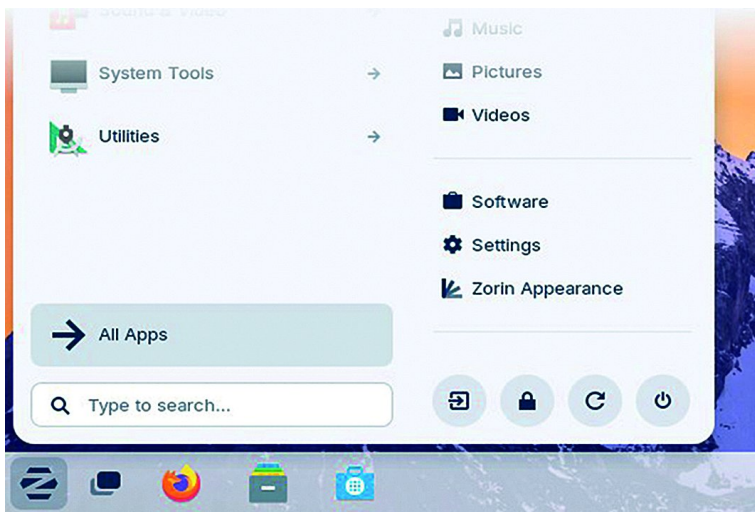
De applicaties zijn per item instelbaar. Jij bepaalt waar je wilt zoeken. Daar heeft het team goed over nagedacht!

Bepaal welke zoekresultaten weergegeven worden in het activiteitenoverzicht. De volgorde van de zoekresultaten kan ook aangepast worden door de rijen in de lijst te verplaatsen.

Universal Search naar wens instelbaar

Het *hoofdmenu* heeft nu ook een knop om *alle apps met 1 klik* te tonen. Je hoeft dan niet per se meer door de verschillende menu's te bladeren. Een minder opvallende vernieuwing, maar het went erg snel.

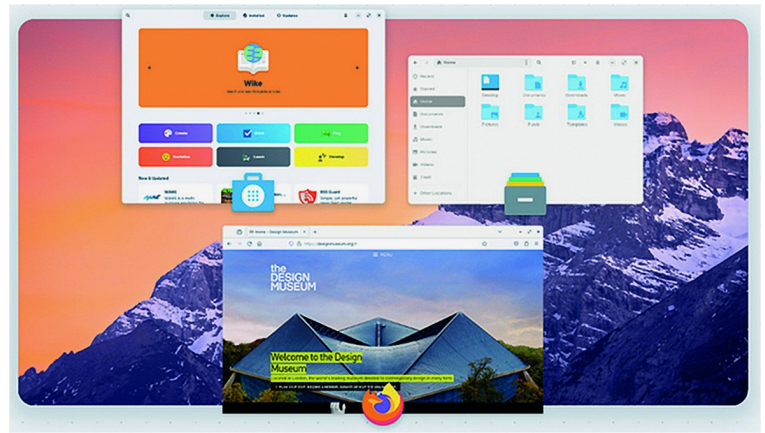
'All apps' optie

De *desktop-omgeving* is nu beter configureerbaar en is gebaseerd op *Gnome 43*.

Zorin heeft nu ook een '*spatial desktop*'. Simpel gezegd: je kunt met Alt-Tab snel door je applicaties bladeren. Ook in de vorm van een kubus. Dat laatste heeft voor mij een te hoog Mickey Mouse gehalte en is niet aan mij besteed, maar voor ieder wat wils zal ik maar zeggen.

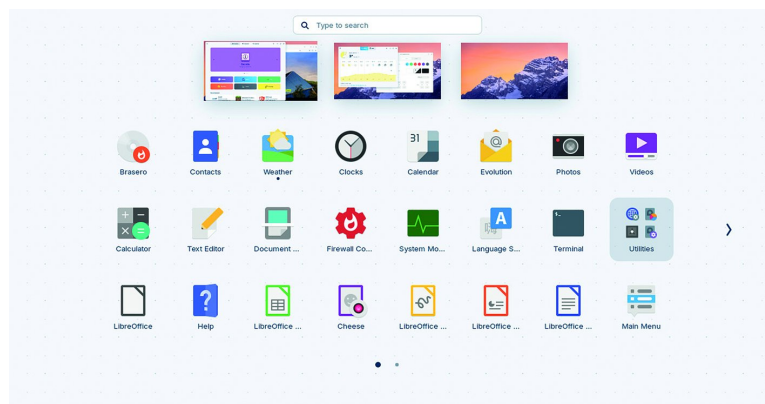
De *spatial desktop* is gebaseerd op de Coverflow Alt-Tab en Desktop Cube-extensies. Het gebruik van de Alt-Tab functie op zich is prettig, maar die rondtollende kubus hoeft voor mij niet zo.

Ook nieuw in de desktop-omgeving: de *bureaubladen* worden nu *horizontaal geprojecteerd*. Handig! En als je een touchpad hebt kun je met drie vingers 'swipen' en schakelen tussen de bureaubladen.

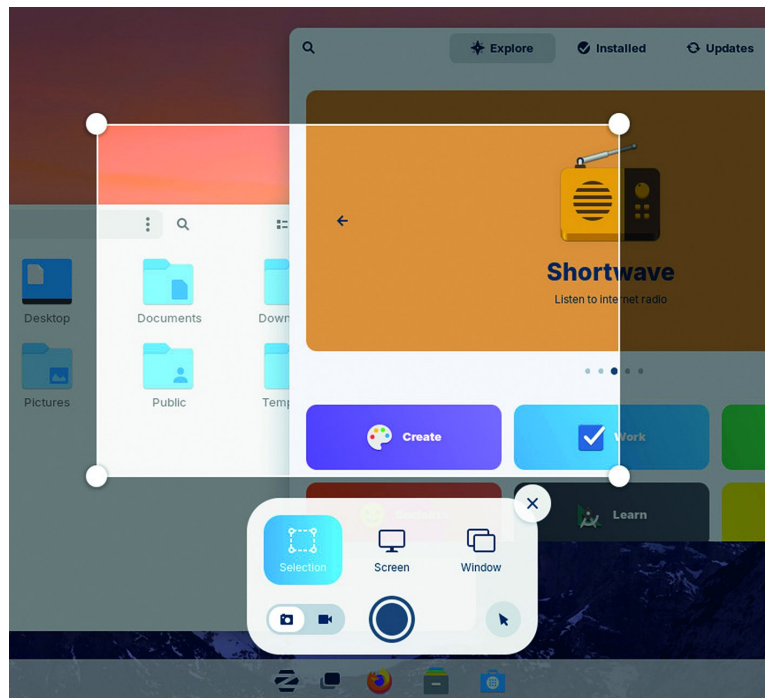
Bureaubladen nu horizontaal geprojecteerd

Dubbel klikken op de '*super key*' toont alle apps op een rooster, zodat je snel je app kunt selecteren en starten.

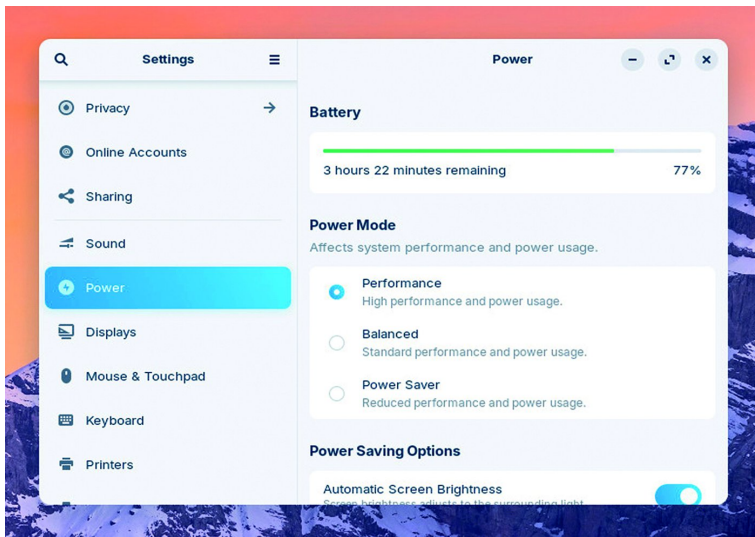
Superkey dubbel klikken = alle apps in beeld

En hier word ik erg blij van: onder de print-screen toets is nu de applicatie gekoppeld die schermafdrukken maakt. En ja, ook video's 'capturen' is nu mogelijk. Ideaal bij het maken van schermafdrukken voor een artikel in de SoftwareBus.

Schermafdrucken

De *powermode*, pardon, de *energiemodus* is nu simpel aanpasbaar: *prestatie*, *gebalanceerd* of *energiebesparend*.

Energiermodus instellen

Ook niet verkeerd en goed bedacht: Zorin 17 heeft *ouderlijk toezicht* geïntegreerd. Speciaal voor gebruikers zonder beheerdersrechten. Je kunt de instellingen op een hele logische plek vinden in Zorin: bij/onder de gebruikersinstellingen. In Zorin 17 heeft men *Wine versie 8* opgenomen. Ik ben benieuwd of ik met deze versie TomTom MyDriveConnect wel kan gebruiken. Ten slotte heeft Zorin het *logo aangepast*. Tegenwoordig is de herkenbaarheid, het visuele aspect, erg belangrijk.

De eerste ervaringen met Zorin 17

In de vorige artikelen over Zorin heb ik aangegeven waar ik tegen problemen aanliep. Inmiddels heb ik al die problemen opgelost. Het probleem met het updaten van mijn TomTom moest ik helaas via VirtualBox oplossen. Hoe zit het met problemen na de upgrade van Zorin? Het doel is immers om de laptop volledig Windows-vrij in te kunnen zetten. Tot nu toe is het me wat TomTom betreft niet gelukt. Geen ramp, maar het blijft toch een beetje knagen als je begrijpt wat ik bedoel. Bij de installatie van TomTom MyDriveConnect onder Zorin 17 via Wine wordt ook een redistributable van Microsoft aangeropen en geïnstalleerd: VisualStudio. Volgens mij ben ik dat pakket in een eerder artikel voor de SoftwareBus ook tegen gekomen. VisualStudio is nieuw wat mij betreft. De installatie verloopt dan verder. Ik had stille hoop dat die nieuwe versie van Wine het verschil zou maken. Tot nu toe helaas dus nog niet.

En verder?

Het valt mij op hoe snel ik wen aan de vernieuwingen van Zorin 17. Dat is overigens niet enkel voorbehouden aan Zorin. Ik denk dat het een menselijke eigenschap van technici is. Van niet-technisch aangelegde personen hoor ik wel eens heel andere reacties op vernieuwingen. Ik heb Zorin 17 nu ongeveer twee weken in gebruik. Het team heeft de diverse wijzigingen goed geïntegreerd in Zorin 17. Ook op de forums en reviews krijgt Zorin 17 goede respons. Mijn persoonlijke mening is dat Zorin z'n zaakjes goed voor elkaar heeft.

Zijn er alleen maar positieve punten te benoemen?

Nee, maar veelal zijn punten van kritiek enigszins 'gekleurd'. M.a.w., wat ik beter vind of waarvan ik vind dat het anders moet, hoeft niet overeen te komen met wat andere gebruikers ervan vinden. Daarom is een artikel van mij meestal een mengvorm van feiten en persoonlijke ervaring. En daar overheen een 'SoftwareBus-sausje'.

Zo had ik als mailcliënt liever Thunderbird gezien. Alhoewel, nu ik er over begin, in de vorige versie had ik problemen met een Microsoft account onder Thunderbird. En ook kon ik niet alle bijlagen 'out of the box' openen. Dat had toentertijd te maken met de installatie van Thunderbird. Tijdens het schrijven van dit artikel stuitte ik op 'Betterbird', een 'fork' van Thunderbird. Betterbird schrijft dat veel punten die Thunderbird nog open heeft staan ter verbetering door hun wel zijn opgelost. Dat is een groot voordeel van 'opensource'. Een ander team kan gebruik maken van die eigenschap en met het project aan de slag gaan. Ik installeerde Betterbird vanuit de 'Refreshed Software Store'. Inderdaad kon ik een aantal verbeteringen onderscheiden in Betterbird. De komende tijd ga ik deze vogel verder onderzoeken. Zorin 17 bevat dezelfde back-up-app als in Zorin 16. Persoonlijk had ik daar liever Duplicati gezien. Het onderzoek of ik Duplicati ga inzetten voor dagelijks gebruik op de desktop en de laptop heeft een tijdje stil gelegen. Maar na de installatie van Zorin 17 heb ik het maar weer eens uit de bittentak gehaald. Soms duurt het even voordat je een goed glas wijn op z'n waarde weet te schatten. En dat is bij Duplicati ook zo. Duplicati is een van de meeste flexibele back-up programma's. Vooral de mogelijkheid om meerdere back-up profielen en meerdere doelen (schijf, netwerk, cloud) te configureren is nagenoeg uniek voor een gratis programma. Goede wijn behoeft geen krans.

Conclusie

Het Zorin team heeft een puike prestatie geleverd. De distributie ziet er verzorgd uit, heeft voldoende goede verbeteringen en is een uitstekende distro voor Windows-gebruikers die toch wel eens Linux willen proberen. Op naar de eerste plaats en 'Chapeau' voor Zorin!

Links

- 1 Zorin OS 17: Linux for Windows Users https://www.youtube.com/watch?v=_FryhC19wu8 of <https://bitly.ws/3dvnv>
- 2 Promoting Linux: An End-User Manifesto <https://www.youtube.com/watch?v=98kFh3JpIXk> of <https://bitly.ws/3dvnL>
- 3 Zorin 17 has arrived: <https://blog.zorin.com/2023/12/20/zorin-os-17-has-arrived/> of <https://bitly.ws/3dvnJ>
- 4 Zorin algemeen: <https://zorin.com/os/>
- 5 Zorin forum internationaal: <https://forum.zorin.com/>
- 6 Zorin algemeen Nederlands: <https://zorin-os.be/>
- 7 Zorin forum Nederlands: <https://zorin-nl-forum.nl/>
- 8 Koop een kant en klare Zorin computer: <https://zorin.com/computers/>
- 9 Zorin GRID: <https://zorin.com/grid/>
- 10 Upgrade Zorin 17 via Tweakers: <https://tweakers.net/downloads/67070/zorin-os-17.html> of <https://bitly.ws/3dvnz>
- 11 Nog een update video van Zorin 17: <https://www.youtube.com/watch?v=1RqBSIHmqdY> of <https://bitly.ws/3dvnz>
- 12 Zorin 17 has arrived: <https://blog.zorin.com/2023/12/20/zorin-os-17-has-arrived/> of <https://bitly.ws/3dvnJ>